

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfétési ár:

Egész évre 6 kor. félre 3 kor. egye. szám 20 fillér.
Előzetési pénzek és reklamációk Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.

Felolós szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi köztelemenyek a lap szerkesztőségébe küldendők.
Hirdetési díj: 4 hasábos petitors egyszeri hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél soronként 12 fill. Bélyegdíj 60 fill. Nyitlter petitorsa 50 fill.

Még egyszer a vásárjogról.

Jó ügy nehezen megy előre. Jó mag nehezen ver gyökeret. A dudvát, konkolyt, tüskét, bogáncsot senki se veti, nincs, a ki ápolja, sőt minden jóra való gazda éjjel-nappal irtja, — mégis megfogamzik mindenütt, sőt észrevétlenül el is hatalmasodik. A tiszta mag pedig háromszor megszántott, agyondolgozott primaföldből is nem egyszer kiveszik. Így vagyunk az életben a jó és gonosz eszméjével is.

Ezelőtt mintegy két hónappal egy üdvös eszmét pendített meg e b. lap, a melynek megvalósítása minden józan gondolkodó igaz itelete szerint, városunk legeminebb érdeke, értem a vásárjognak mostani tulajdonosaitól az urbéresektől a város által való megváltását.

Az eszme nem keltett visszhangot, a jó mag nem hatott termő, fogékony talajra, hanem a nemtörődömség kemény sziklájára.

Lám a 7-ik koresma tulipiros dudvája, milyen más sorsra jutott. Meg-

fogamzott, megnőtt, voltak, kik ápolták, hogy eddig tisztességes eszközökkel dolgozó koresmaipart, mindenféle raffinált eljárásra kényszerítsék, az erkölcsiség nagyobb dicsőségére.

Bizony szomorú dolog ez! Nem a legszebb fényt veti városunk közszellemére és arra a nemes(!) ambícióra, mely előljáráóságunk kebelét heviti!

De épen azért, mert jól tudom, hogy a jó mag nehezen ver gyökeret, nem riaszt vissza a multkori sikertelenség, hanem bizva abba, hogy a jó ügynek előbb-utóbb diadalra kell jutnia, reménylve azt, hogy vezetőink közt elvégre mégis akad egy a város jól felfogott érdekét szívén viselő városatyá, megmílem és részletezem multkor csak általánosságban kifejtett indítványomat. Azt, hogy a vásárjogot, városunknak minél előbb meg kell váltani, bizonyitanom is felesleges. Én szerintem e tekintetben egész mellékes az, valjon lesz-e vagy nem vasut, mert hiszen a vásárok helyes rendezése, lehető emelése, annyira

összefügg a város jólétével és emelkedésével, hogy azt egy privát és a város érdekeivel nemtörődő társulatra bízni, eddig is halálos bűn volt. — Amellett a városnak elodázhatlan érdeke jövedelem forrásokról való gondoskodás. Muraszombat köztudomás szerint oly szegény, hogy az egy köztudomás kívüli forrás, ahonnan bevételre számíthatna. Ha a vásárjogot megszerzi és annak vételárát legalább tíz év alatt letörleszti, 10 év alatt olyan biztos jövedelemre tett szert, hogy áldani fogja az akkori generáció azokat, kik őket ily tekintélyes bevételi alappal megajándékozták. Mert nemcsak az egyes emberre, de egy városra is áll az a közmondás, hogy szegény embernek a szerencséje is szegény, jövedelem nélkül marad városunk annak a mi ma, mind az idők végéig; e tekintetben nem segít rajtunk akárhány vasut sem.

Ha már most bizonyos, hogy a város jól felfogott érdeke diktálja, a vásárjog minél előbbi megszerzését, ugy

TARGZA.

D a l.

Tudtam egy dalt. Elfeledtem.
Boldogságom eltemettem.
Most a szél sir csak helyettem.

A levél hull. Száll a gólya.
Bus szívemnek nincs lakója;
Bánál ezt fel kinek rója?

Most sajnó még. Majd kibékül
És elszunyad árván, végül
Tavasz nélkül, dalok nélkül.

Rudnyánszky Gyula.

Csüggedés.

Még nem késő, nincs veszve semmi,
Le még nem hajtom a fejem.
A fegyvert, mit kezemben tartok,
Gyáván még le nem teszem;
Török előre hajthatatlan,
Bá jó tudom, hogy régzetem,
Mit epedek szomju ajakkal,
El én azt sohsem érhetem.

Szépséges arczod, oh Igazság,
Tiszta fényben ragyog felém,
Lázás, emésztő gerjedelmek,
Erőteket megismerem.
Tudom mi szép, érzem mi nagy van

És mégis, mégis jól tudom,
A mire küzdöm, mire törekszem,
Elérni azt sohsem fogom.

Édes siker virágot nem hint
Utamra, jól tudom soha;
Asszony szerelme nem vigasztal.
Sivár a sorsom, mostoha . . .
Egy fekete démon kísér csak
Által a kopár életen,
Melyben miért szegény szívem fáj
El én azt sohsem érhetem . . .

Bátaszéki Lajos.

A nő.

(Fővárosi életkép.)

Kényelemmel berendezett buoir. Idus a férj által annyira dédelgetett, imádot szép asszony csábító pongyolában rendezgeti haját; meg van elégedve magával, ma jó napja van. Korán fekdött, hogy egy jól átaludt éjszaka után a mai napra viruló szép legyen.

Meglátszik rajta, hogy vár valakit és hogy ez a valaki nem a szerelmes férj, a ki tegnap reggel utazott el nehéz, fázasztó utra, tagosítani, mérni, veszekedni a birtokosokkal. Perszeletni magát a nap hevétől, lüktető főfájással térni nyugalomra, fátadságtól minden tagjában, melyet azonban nem érez, mert vele van egy kép, egy bájos, egy imá-

dott, hűséges és jó: feleségnek képe. Képzeletben átöleli és nem éri a kemény, rozoga fekhelyét.

A szép asszony tehát nyugodt lehet, nem kell meglepetéstől tartania, elég távol van a férje és elég érzékenyen vett tőle bucsut . . .

. . . A majom, hogy könnyezett, a mikor ő oly végtelen szomorúságú! csókolta meg, még szomorubbának sikerült látszania, mint más alkalommal, amikor ilyen kiküldetésbe szokott elutazni. . . . Ha-ha-ha, milyen ostoba is ilyes szerelmes férj !!

Csókolom a kezét — jókor jövök — mi vidítja fel szép asszony? . . . Tudja nevetnem kell — ugy mulattat — milyen pompásan sikerült a tegnapi bucsuzásom . . .

Higgye el Miklós meg van győződve, hogy halálisan szerelmes vagyok belé még most is, ugy, mint házasságunk első hónapjaiban, pedig menygyire családik . . .

Akkor is inkább csak amolyan hálafélt éreztem iránta, hogy felszabadított az irógép mellől, a szegényes otthonból és . . . de minek beszéltem magának ezt, hiszen jól tudja, — látja, ha maga gazdagabb lett volna, a maga felesége lennék, de így maga megmaradt udvarlónak, ő még jó férjnek . . . ha-ha-ha jobb is így?

Igazán jó kedvem van, — de hát miért nem

a további kérdés, csak az, hogyan szerezzük azt meg?

Ingyen — az bizonyos — hogy soha meg nem kapjuk, bár tudom, hogy vannak oly utópisták, akik erre is számítanak. Megpróbálta ezt már egyszer városunk, ha akkor nem ment, úgy bizonyára ma — a mikor már hosszú gyakorlat is megerősítette e jogot — még kevésbé sikerül.

Nem marad más hátra, mint a megváltás. És hogy e tekintetben, mielőbb történjék valami, indítványozza városunk képviselőtestületének egyik tagja azt, hogy számíttassék ki, mennyi a netto vásárjövdelem tíz éves átlaga. Ennek biztos megállapítása után, tegyen a város írásbeli ajánlatot a mostani vásárjog tulajdonosoknak a megváltási árt illetőleg. Ha pedig azok részéről ez ajánlat el nem fogadtatnék, sem a további alku eredményre nem vezetne, kéresek a bírói kisajátítás.

A multkori ansix-kártyán városunk rendőreit örökölte meg egy jó humoru levelező. Csodálom, hogy éles megfigyelő képességét elkerülte egy még sokkal érdekesebb alak: a heti vásárjog bérlője.

Mint a macska az ő zsákmányára, mint a levegő királya, a mi rosztat sem sejtő legelő báránkyára, ugy csap le a promenád árnyas berkeiről egy kérlelhetlen alak minden reggel, a salátával, turó és tejfellel hízaló szegény Mankákra, követelve tőlük a „helypénzt.“

Igazán bajos szatirát nem írni! Az a szegény leányka fél nap fárad, tiportja a sarat, míg egy kosár vadsalátát összeszed, egy órát gyalogol, míg Muraszombatba behozza és ab-

ban a szerencsés esetben, ha ajtórol-ajtórá járva, kutyákkal hadakozva, végre nagynehezen 10—12 krt begombol árujéért, azt még megdézsmálják helypénz czimén. „Lucus a non lucendo“ — „helypénzt“ fizet az, a ki a város drága „helyét“ egy percre sem foglalta; mert az utczán járnai, lakásokba benézni csak szabad ingyen is! Ki veheti rosz néven ily viszonyok mellett, hogy nálunk hetivásár, piac csak vegetál, hogy a piacról élők nehezebben élnek itt a saláta, turó és tejfellel hazájában, mint a drága Budapestben.

A vásárjoggal együtt, a hetivásár is rendezni kellene. Igen könnyen lehetne, csak a város vegye házikelésbe a helypénzszedést. Bizza meg azzal a kihumorizált rendőrökkel, legálább lesz dolguk és elérjük azt is, hogy az árulókat nem riasztjuk el okatlan vexelással. Emelkedik hetivásárunk, s kényelmesebb lesz nálunk a megélhetés.

— ts.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

† dr. **Hidassy Kornél** szombathelyi egyházmegyei püspök tegnap meghalt. Megyei püspökünket hosszas betegségétől megváltotta a könyörületes halál, és a magyar püspökök legrokonzenesebb, legudósabb tagjainak egyikét veszítette el benne Emberszerető lelke visszaszállott az örökévalóság honába, megdúsított szelleme a halhatatlanság csarnokaiban fényeskedik. Nagy gyász borult a püspöki káptalanra, és ebben a gyászban osztozkodik minden hazafi. Folyó hó 11-én este szenderült el csendesen. Béke hamvaira, áldással járjon emlékezete. Életéről a következő adatokat találtuk feljegyezve: Hidassy Kornél szül. Komáromban 1828. jun. 13-án. A hittudományokat Budapesten hallgatta 1851-ben szenteiért pappá. Tanár, majd igazgató volt a nagyszombati gimnáziumban. 1873-ban esztergomi czimzetes kanonoknak, 1875-ben min. osztálytanácsosnak, 1876-ban czimzetes apátnak s 1878-ban tribuniczi czimz. püspököknek nevezte ki. 1882. okt. 8. óta szombathelyi püspökség főpásztora. Tudományos értekezései az iskolai értékesítő-

ben jelentek meg. Ilyenek: A bölcsészet hazánkban való előhaladásának története (Nagy-Szombat 1854/55); de stilo bene latino. Temetése f. hó 15 én hétfőn d. e. 1/2 9 órakor volt Szombathelyen.

— **Ernusz Klemen** főrendiházi alelnököt, vármegyei jeles fiát, a vármegyei szabadlevél párt elnökét a király valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

— † **Erkel Sándor** nagyhírű magyar zeneművész elhalálozott. A temetés a nagy halott-hoz méltó pompával ment végbe.

— **Gyászmise** volt f. hó 16-án a helybeli r. kath. templomban boldogult Hidassy Kornél megyés püspökünk lelke üdvösségéért. A misén a helyben székelő hivatalok testületleg vettek részt.

— **Csárics József** vizenlövai plebánus az esperességi kerület lelkészeinek képviseletében részt vett megyés püspökünk temetésén.

— **A népszámlálás** ügyében f. hó 19-én értekezletet tartott vármegyei alispánja, a melyen városunk részéről Pósfay Pongrácz főszolgabíró volt jelen. Az értekezleten miniszteri kiküldött magyarzata a népszámlálásnál követendő eljárást.

— **A Dunántúli Közművelődési Egyesület** rándorkönyvtára, melyet a V. M. K. E. kez. minden vasárnap d. e. 11—12 óra között az állami óvoda helyiségében nyitva áll a m. t. olvaközönség rendelkezésére

— **Meghívó.** A muraszombat-járási gazdakör választmánya f. évi október hó 27-én d. n. 3 órakor a muraszombati áll. óvodában ülést tart, melyre a t. választmányi tag urakat tisztelettel meghívjuk. Tárgy: 1. Titkári jelentés a folyó ügyekről. 2. A Muraszombatban rendezendő téli tanfolyam tervezetnek megállapítása. 3. A folyamodók közseggeknek a 400 drb. gyümölcsfa odaítélése. 4. A topolczai vinczellériskolába egy finnak kiküldése. 5. A számvizsgáló bizottság megválasztása 6. Indítványok.

Muraszombat, 1900. okt. 19.

Takáts R István, Gróf Batthyány Zsigmond, titkár, elnök.

— **Figyelmeztetés.** A muraszombat-járási gazdakör tótlaki falkolójából f. évi október 25-től és a jövő tavasszal jól kifejlődött, erős törzsszel bíró, koronára nevelt 1000 darab alma-oltvány (Arany-pármén, Canadai renet, Ananas-renet, nemes borsdorfi, Batul) egy 500 darab körte-oltvány (Diel vajoncz, Bosk kobakja) kerül eladásra! Az oltványok ára gazdaköri tagoknak darabonként 15 kr, nemtagoknak 20 kr. Előjegyzéseket elfogad Takács R. István gazdaköri titkár Muraszombatban és Vértes Sándor falkolakezelő Úrdombban. Tuljogyzés esetén az oltványok a jelentkezés sorrendje szerint fognak kiadni. Az oltványok Muraszombatban is átvehetőek, de akkor darabonként 1 kr. szállítási díjjel drágábbak. Végül megjegyezzük, hogy azon tag krajka kedvezményes ár mellett az oltványokat, kinek tagdíjhátraléka nincs; miért kérjük a tagdíjakat még e hó folyamán befizetni, mert a jövő évi földmívelők napját is csak az kapja meg, ki tagdíjjal nincsen hátralékban.

A választmány.

nevet maga is, hát nem elég mulattató ez? . . .

Az udvarló szép szálás férfi, egy pillanatra mintha átérte volna mindkettőjük nyomorultságát, megvetéden nézett erre a lelketlen gyönyörű teremtesre, akihez már évek óta fűzte az az érzéki szerelm, mely mámorba ejtő, ha közelében volt, de arra, hogy feleségül vegye, nem gondolt soha és épen nem érzett fájdalmat, amikor tudtára adta az akkor még gépiró kisasszony, hogy férjhez fog menni egy jómódú mérnökhez, aki már nem fiatal, nem is szép — de szerelmes ő belé, jómódot biztosít neki. A kettőjük közötti viszonyt miért ne folytathatnák ügyesen — hiszen nem fogja megtudni — sokat utazik . . . aztán milyen nagy-szerű is lesz, mikor a szépen berendezett lakásban savartalanul fogadhatja őt . . .

Egyszerre azonban heves csengetés hallatszott; a szabaleány rémülten jelenti, hogy megjött a tekintetes ur. Nem volt sok idő a gondolkodásra, de a szép asszonynak nem is volt sokidőre szüksége Abban a pillanatban átvillant agyán terve és a megdermedt férfinak majdnem nyugodtan mondta: ne vesztse el a fejét, most a fiórem lesz majd és viselkedésében alkalmazkodjék ő hozzá . . .

Ezzel kisietett férjét fogadni és nem látott rajta egyéb, mint a határtalan öröm. Csókok, ölelések között kérdezte meg tőle: miért e hirtelen visszatérés?

A boldog férj elbeszélte gyorsac, visszahívták sürgősen. De hogy vagy te, miért vagy ilyen szép, édes hűséges kis feleségem? . . . Oh én olyan boldog vagyok — hadart az asszony — egyik örmöből a másikba esem — ezeltött egy órával érkezett hozzánk fiórem . . . Fivéred? — kérdi csodálkozva a férj — hát van nekéd fivéred? . . . Igen volt, azaz van, de jőjj csak és nézd meg, majd elbeszéltem aztán, miért nem tudtál eddig felőle.

Eközbe beérték . . . Az udvarló nagy zavarában nem tudta hogyan viselkedjék, mikor a férj barátságosan közöledett feléje — — — Ön fivére nőmnek és én ezt nem tudtam, b. szélje el miért, hol volt, hogyan került ide?

— A férfi végtelen zavarában tordelte: . . . Igen . . . utaztam . . . el kell mennem . . . épen készülődtem, a mikor Ön jött . . .

De bizony-nem fog elmúlni, itt marad — utazott — nálunk pihenni fog — — — de beszéljenek . . . látom zvarban van, talán holmi ifjúkori kaland, talán valami szép asszony?

Az asszony, a kigyó, odaült a gyantalan szegény férj ölébe és gyöngy fogait villogtatva hamarosan kigondolt egy mesét, szepet, ártatlant — még nevetni is lehetett rajta.

Tíz hónappal később. Népés fővárosi utca, az előtérben nagy kórház, nem messze innen egy

elterjedt hírlap kiadóhivatala látszik. A kórházból megtört, korán vévült nőalak, vánszorog, fáradtan tekint a közeli kiadóhivatal épületére. Azt taná. csótlák neki: kérjen itt valami munkát, mely megmenti egyelőre az éhhaláltól vagy öngyilkosságtól.

Nagy alzáttal betér a házba és mivel olyan igen szalomalra méltóan könyörög, adnak neki egy csomó újságot, de nem zivesen, mert ki bízza a mai világban, egy ilyen nyomorult külsejű teremtesben . . .

Tíz hónap nem sok idő a biráknak az ítélet-hozatalra, de elég a sorsnak, hogy ítéletet hozzon és végre is hajtsa azokon, akik rászólgálnak erre . . .

A mese régi, kopott . . . de mindig új marad: Volt egyszer egy szép asszony, megcsalta az ő becsületet, szerető urat. A férj a derék, becsületes ember ugy ítél, hogy mindaketten haljanak meg, a harmadik, az elment, elég nagy a világ . . . de a sors az igazságos bíró, csak neki adta meg ezt. A nő beteg lett, nagy beteg kórházba került, szép haja kihullott, telt arca beesett és rut ráczok képződtek ott, hol még csak nem régen üde rózsák virultak. Egész alakja kora-vén, megtörtött.

Felismerhetetlen „Idus, a férj által anyyira dődelgetett imádott szép asszony“ . . . alig hallhatóan mondja:

„Esti Újságot tessék“

HASPELNÉ.

— **Uj orvosi díjszabás.** A belügyminiszter egy régi óhajnak tett most eleget, amidőn elkészítette az új díjszabást, mely megállapítja az orvosi díjazás legkisebb mértékét is; ez a legkisebb honoráriumot előleges megállapodás nélkül is követelheti az orvos. A díjtételek mely fokozatba vannak sorolva. Az első fokozatba, mely a legrágább, a főváros esik; a másodikba a vidéki nagyobb góczpontok, a harmadikba a kisebb mezővárosok, a negyedikbe a legszegényebb vidék. Az általános határozatokban ki van mondva, hogy az orvos, ha a beteg lakóhelyétől két kilométernél távolabb van, fuvardíjat követelhet, s ha az orvos egy félnapot tölt a betegnél, ebbe az utazási időt is beleszámítatja. Az orvos lakásán adott első tanácsért az első fokozatban 4, a másodikban 3, a harmadikban 2 és a negyedikben 1 koronát számíthat. Minden további tanácsért vagy rendelésért az I. fokozatban 3, a II. fokozatban 2, a III. fokozatban 1 50 s a IV. fokozatban 0 80 koronát követelhet. Műtétnél csak az esetben számítható a látogatási díj, ha a műtét díja a 20 koronát meg nem haladja. Éjjel végzett sebézi műtétért az orvos a rendesnél 50 százalékkal magasabb díjat számíthat. Egy háztartáshoz tartozó több betegnél egy időben tett látogatásért az orvos csak egyet számíthatja fel a rendes díjtétel, a többi beteg után csak a fél díjtételt követelheti. Orvosi bizonyítvány kiállításáért mind a négy fokozatban 4 korona fizetendő. Olyan esetekben, midőn a gyógykezelés 30 napnál hosszabb időt vesz igénybe, orvosi díjak a gyógykezelés tartamához arányosítva esetleg azok felét lezállíthatók. A részletes díjtételek a következők: Egy látogatás nappal az I. fokozatban 6, a II. fokozatban 4, a III-ikban 3, a IV-ikben 2 korona. Egy látogatás éjjel az I. fokozatban 8, a II-ikban 6, a III-ikban 4 s a IV-ikben 3 korona. Egy, a beteg mellett eltöltött fél nap az I. fokozatban 20, a II-ikban 15, a III-ikban 12 s a IV-ikben 10 korona. A fél napon felül eltöltött minden további óráért az I. fokozatban 3, a II-ikban 2, a III-ikban 1 50, a IV-ikben 1 20 korona a díj. Orvosi tanácskozányért nappal az I. fokozatban 20, a II-ikban 15, a III-ikban 12 s a IV-ikben 10 korona jár. Éjjel az I-ben 30, a II-ikben 20, a III-ikban 16 s a IV-ikben 10 korona. Orvosi tanácskozányoknál a kezelőorvos csak a látogatási díj kétszerese illeti. Körtani vizsgálatát 5—25, elméleti vizsgálatát 20—50, kimerítő történetét 10—30 korona a minimum. A belügyminiszter e nagyfontosságú javaslatot körendelemben most azzal az utasítással küldte meg a törvényhatóságoknak, hogy a legilletékesebb orvosi szakörök bevonásával állapítsák meg, hogy melyik vidék melyik fokozatba soroztassék.

— **Nimródok öröme.** Az esős, hűvös idő beálltával megindult az erdei szalonkák vándorlása déltele. Hozzánk már megérkeztek az előcsapatok, minek hallatára a nimródok sietve akasztják le a csak rövid ideig pihent flintját, hogy néhány darabot aggatókra hozzanak a pompás madarakból.

— **Uj távbeszélő állomás** illetve összekötés létesült gróf Maczenauer Károly, a proznyákfi uradalom új birtokosának kastélyával. Proznyákban.

— **Névmagyarosítás.** Vucskics Miklós battányi születésű, pécskai lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel „Vasvári-ra” magyarosította.

— **Verekedő sintér.** A gyermekstereknek egy látszó megújványa a természetük, hogy késsel kezükben szurkáljanak, vágjanak, ha a négy lábú állat nem kínálkozik passziójuk kielégítésére, az ember testét sem vetik meg. Így tett Kirschlechner József palmafai lukedli is, aki Wacha József helybeli könyvtőst minden ok nélkül alaposan megszurkálta. A járásbírósg azonban majd tart neki egy kis magyarázatot az ember és állat teste közötti különbségről.

— **Eladó egy jó karban levő zongora.** A címet megmondja a szerkesztő.

— **Vásár.** A városunkban f. hó 15-én megtartott országos vásárra felhajtott összesen 390 db szarvasmarha, eladatot: 115 drb.

— **Haragos atyafiak.** A zsidóhegyi Christ nemzetségben egy idő óta belválszít dul. Ez az utóbbi időben annyira elmárgesedett, hogy véres verekedés lett belőle. Ifj. Christ Ferenczet Christ Atal, ifj. Christ Antal és Christ István egy elátták, hogy rajta súlyos testi sértést ejtettek. Fel vannak jelentve a járásbírósnál.

— **Erdőri szakvizsga.** F. hó 22-én az ország több városban erdő- és vadéri szakvizsgák tartanak. Szombathelyen a vármegyebiz disterm-

ben lesz vizsga. A vizsgálóbizottságnak elnöke Simenszky Kálmán kir. erdőfelügyelő, tagjai pedig Blasek Ede és Hunyay Géza lesznek.

— **Harozias leányzó.** Pishada Ferencz vidorlári lakos disznóvásárlás okából betért a minap Császár Magda szomszédházhoz Magda leányzsonya a vendéget egy fejbavagya, hogy a vásárt nem lehetett megkötni. Pishada följelentette Magdát, ámátor nem tudni, nem-e némely gyengél legyeskedés volt oka a fejbetörésnek.

— **Szölobirtokosok figyelmébe** ajánljuk a földművelésügyi miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyesületeihez intézett következő rendeletét: „Értesitem a címet, hogy a kincstári érdőkben ter nett szőlőörök engedélyezése iránt beadandó kérvényeket a jövőben egyszerre kivámon elbírálni és annak eredményéhez képest megállapító sorrendben fog folyamodni a karó kiszolgáltatni. — Ennél fogva felkérem a címet, hogy az érdeklődő szölobirtokosokat figyelmeztetni sziveskedjek, hogy szőlőörök iránt kérvényüket legkésőbb minden év december végéig az illetékes szölobirtoszi és borászati kerületi felügyelőnél adják be, megjelölve a helyet, ahonnan azokat kiszolgáltatni kívánják. A kérvényben megemlítendő az is, hogy az esetben, ha a kértválasztékú karók utalványozhatók nem lennének, a más helyről utalványozandó és ugyan olyan vagy más választékú karóval a folyamodó beéri-e? Utasítottam egyidejűleg a szölobirtoszi és borászati kerületi felügyelőket, hogy az ékként beérkezett kérvényeket vagyoni viszonyhoz és szükségletéhez képest megállapított sorrend szerinti kimutatás kíséretében legkésőbb minden év január 20-ig terjeszsek fel hozzám.”

Régi luczernások megjavítása.

Luczernások ujjonnan való felépítése költségesebb dolog lévén, a már meglevő luczernások kirtásához nem szivesen fog a gazda s halogatja az ujjonnan való telepitést mindaddig, amíg csak lehet. E mellett azonban rendesen elmulasztja azt kellőképpen, pedig ha ezt megsejlekedni nem csak a termés átlagot fokozhatná, igen jelentékenyen, de annak termőképességét is 5—10 évvel meghosszabbíthatná. Érdemes tehát e kérdéssel foglalkozni számítani, hogyan miként lehetőségek a luczernások termőképességét fokozni, s tartósságát öregíteni.

A luczernások ápolása egyrészt a gyomirtásra és a feltaaj legfeljebb rétegenként porhanyításra másrészt azok trágyázására szorítkozik. A gyomirtást és porhanyítást az őszi és tavaszi boronálás végzi, mikor is keresztben, hosszabban nehezebb boronálva végig járjuk a luczernást. Főleg a régi ritkult luczernásoknál kell a boronálást erősen végezni. Ha azután a borona itt-ott egy-egy luczerna növényt ki is tép, az nem baj, mert annál inkább illette nagyobb mennyiségben tépi ki a sekélyen gyökeröző gyomnövény. De meg a jól megboronált talaj megnyílva a levegő előtt az át és átjárja a talajt, mire az egész luczerna bujabb fejlődésnek indul. Tavasszal egész korán kell végezni a boronálást, mikor a növény rügyei még nem hajtottak ki, mert a rügyezésnek indul luczernásban a boronálás már sok kárt tesz. Épen ezen okból juhhal se legeltessük a luczernást csak mielőtt feltörtt akarjuk, de ilyenkor is nagy vigyázattal járjunk el, mert tudvalevőleg könnyen felvordást okozhat. Ha régi kivezős levő luczernánkat valamely okból még 1—2 évig használni akarjuk, úgy járassuk meg azt jól boronálva és s árifkátórral és vessünk bele magyar holdanként 30—40 kg. olasz perjét, mely azután még kielégítő termést fog adni.

Nagyon hasznos és csezszerű dolog továbbá a luczernásoknak minden évben egy kevés fejtrágyát adni, a mely állhat márgából, fahamuból, gipszből, gyomagtól nem kompositból is és szuperfoszfát-gipszből, mely utóbbi kétségen kívül a leghatásosabb javító szer, a melynek alkalmazására különösen ha kiszórás után egy kevés eső következik, a luczerna roppant buja fejlődésnek indul. Istálló trágyát vagy emberi ürülékét ne alkalmazzunk, mert ezek csak a fűnek fejlődését mozdítják elő.

Régibb luczernások kaszálásánál magasabb tartól kell hagyni, hogy a kasza a növény szivét megne sértse.

A legjobb minőségű sórőrpát új vidéken, hol az árpa elég belytelenül a buza után következik a talaj régebben látott trágyát, műtrágyát pedig nem használunk; a közönséges magyar árpa szolgáltatta; ellenben oly helyekre, a hol az igényesebb árpa termesztésére a feltételek meg vannak, a hol az árpat zunkorrépa után vetik, s a hol a műtrágyák alkalmazása is mind inkább előtérbe lép, legmegfelelőbb feleség a Hanna árpa. A Hanna árpanak a többi nemesebb árpa feleségekkel szemben előnye különösen abban nyilvánul, hogy börtérőseége dacrára korán érik, termése tehát biztosabb s sűrűbb talajdonáig sokáig megtartja.

A vadgesztenye értékesítéséről igen érdekes adatokat olvassunk egy hazai előkelő gaz-

dasági szaklából. Azt mondja a czikk, hogy a székesfőváros erdőmestere a Budapest határában levő összes fasorok vadgesztenyét vállalkozókkal gyűjtte s azt Pápára szállította, a pápa-ugodi hitbizományi uradalom vadaskertjeibe loco Budapest meternázsiánk 3 korona 60 fillér tiszta haszon mellett. A hitbizományi igazgatóság a gesztenyét a vadak táplálására használja, melyek azt szivesebben eszik, mint a burgonyát, a mennyiben héja egy kis tamint, bele pedig kevesebb vizet tartalmaz, mint a burgonya, s így nem is fagy meg olyan könnyen, mint az utóbbi, úgy, hogy a vad a gesztenye élvezete folytán erősbödik, a burgonyától pedig az esetben gyöngyl, ha megfagy az, mert akkor hasmenést okoz.

Jöfélé safrány termelése. Felhívjuk gazdáink, de különösen gazdaszonyaink figyelmét a jöfélé safrány termesztésére, a mely helyes termelési elvek követése mellett két holdanként 350—400 korona tiszta jövedelemhez is juttathat. Jó erőben levő földet kíván, de a friss állattrágyát nem szereti; sokkal helyesebb szőlőöröklyével vagy műtrágyával trágyázni. A kertileg megmunkált földbe szeptember elején ültetjük ki a safrányhagymákat, azokat tavaszon át gondosan gyomláljuk s a következő év Szent Mihály napján a virágait szedjük. A safrány 3—4 évig hoz jó termést hozom két holdanként 20—30 kg, a mi tekintettel a safrány nagy értékére és keletőségére, kitűnő jövedelmi forrás.

Nyilttér*

(*Áz e rovat alatti közl. nem vállal fel. a szerk.

Selyem-báli-ruha

6 forint 30 krtól

feljebb — 14 méter! póstáber és vámanentes szállítva az 1892. évi XXIX. t.-ez. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekgyökönyvekbe való bejegyzése és a teleknyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztétven, ez azaz a felszólalással tétetik közzé:

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvarszállító) Zárben.

3686/900. ltkvi sz.

Hirdetmény.

Tiborfa község tagosított határára névze a telekgyökönyveknek átalakítása az 1869. évi 2579. sz. alatti igazságügyminiszteri szabályrendelet értelmében, valamint az 1892. évi XXIX. t.-ez. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekgyökönyvekbe való bejegyzése és a teleknyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztétven, ez azaz a felszólalással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-ez. 16. és 17. §§-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-ez. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-ez. 15. §-a pontjában foglalt kikötéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-ez. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-ez. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzéseket az 1886. XXIX. t.-ez. 22. §-a alapján történt törölkés érvénytelenségét kimutathatják, e végből történt kereseteket hat hónap alatt, vagyis

1901. évi május hó 1-ső napjáig

bezárólag a teleknyvi hatósághoz nyújtsák, mert az ezen megnegn hosszabbított záros határidő eltelte után indított törölkés kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, határozatra nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-ez. 16. és 18. §§-ainak esetében — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-ez. 5. és 6. §-ában foglalt kikötéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis

1901. évi május hó 1-ső napjáig

bezárólag a teleknyvi hatósághoz nyújtsák, mert ezen megnegn hosszabbított záros határidő eltelte után ellentmondásuk figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül, az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-ez. 16-§-a alapján történt bejegyzését, sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalással tartalmazó kérvényeket a teleknyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis

1901. évi május hó 1-ső napjáig

bezárólag nyújtsák be, mert ezen megnegn hosszabbított záros határidő elmulta után, az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal felhívjuk meg a felek, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyezsmind egyszerű másolatokat is csatolnak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a teleknyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Muraszombatban, a kir. járásbírósg mint teleknyvi hatóságnál 1900. évi szeptember hó 30-án.

Saáry József,
kir. járásbíró.

BOR. 1—2 éves homoki 6-bor. 22 krtól 32 krig. 13-bor október 20-ától kezdve 18 fttól 24 fttig.

Szőlőrepszó. Fajtásza, kintőn hecort 11 jeles esomego- és 11 borfajból. Sima vessző 2 és fél fttől felfelé. 2 éves gyökeres 12 fttől felfelé.

Nemes eperfa. 2—3—4—5 éves igen erős esetemé 6 láb magasán ojtva 30 krtól 60 krig. Nagyban vételnél 10—50 százalékos engedmény.

Birsojtvány. Rendkívül nagygyümölcsű 7 fajban. Vannak rendelők, kik ezer számarra ültetik, mert rendkívül hamar és bármilyen talajban bőven terem. A szép növést 2—3—4—5 éves fák drája 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az *epernol*.

Spanyol meggy. Pándi vagy Kőrösi meggy. Gyümölcse rendkívül keseresett, mert befőzésre legalkalmasabb. 2—3—4—5 éves fák drája 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél oly engedmény, mint az *epernol*.

Diófa. Könnyű törött, 2—3—4—5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10—50% engedmény.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. Körte, alma, szilva, őszli és kajszinbarack, eseresnye, meggy, szellőzestnyo, hásonya, szomoru alma, szomuru eper magas és törpe alakban. Ár 15 krtól 50 krig. Nagyban vételnél tetemes engedmény.

Kiselejtett ojtvány. 2—3—4—5 éves példányok ára 2, 3, 7, 10, 15 krtól.

Mindenféle radonc. 19 fttig. 1000-re 585 fttől

Akác, 1—2 éves. 1000-re 350 fttől 12 fttig. Végtelen nagy készlet.

Sörénykészítésre greditsca

(depénya, Krisztus koronája), 1—2 éves, 1000-re 4 fttől 14 fttig.

Sörénykészítésre maclura

aurantica 1000-re 585 forinttal 20 forintig.

Kerti eszköz. Horoló szőlőültető vas, kerti fűrés, olaj, görbe szemző, valamint ojtókes, jelfa, ojtókenőcs igen olcsó áron és kitűnő anyagból.

Viszonteladók keresteknek s ezek 20—30 százalékos árat hitelet is kapnak.

Ar- és négyjegyűket küld.

Ungváry László Czeglédről.

Máriaczei gyomor- és májgyógyászati tabletták

a gyomorbetegségekben kitűnően ható, azért mi nélkülözhetetlen és régismert házi szer.

Étvágytalanság, a gyomor gyengesége, kellemetlen szaga lélegzet, felfúvódás, savanyú felületűség, köhika, gyomorégetés, feles nyálképződés, sárgaság és csomór hányás, gyomor görves és szorulás hatékony ellenszere.

Felfújás, a gyomor tulterhelése, étel- és italallergiák, májgyulladás- és haemorrhoida-bántalmak ellen is mint hatékony gyógyító szer kipróbálva.

A fentemlített betegségeknek a Máriaczei gyomor- és májgyógyászati tabletták után mint a legjobb szer lett kipróbálva, mivel a bizonyítványok egész serege tanúsodik. Egy üveg használati utasítással ára 40 kr. kettősüveg 70 kr. Felírású:

Brady Károly, gyógyszerész a „König von Ungarn” gyógyszerárban Bécs 1. Fleischmarkt 1.

Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: **Török József,** Budapest, VI. Király utca 12.

7—24.

Az első osztrák Acetylen — gázvilágítási gyár Gratweinban

ajánlja az eddig felül nem mult, minden culturállamban szabadalmazott

„Gloria“ Acetylen légszszkészülékét

lakházak, kerti helyiségek, kastélyok, műhelyek, boltok úgy egész városok, fák megvilágítására.

Az **acetylen légszszkészülék** „Gloria” mindenkor szom veszélyes, amennyiben hideg acetylent állít elő, amely a fant említtét előnyön kívül még ama előnyvel is bír, hogy a hideg uton előállított acetylen világító hatása sokkal nagyobb, mint a meleg uton előállított acetylené.

Ezen készülék előnye még az is, hogy lassankint, a szükségesnek megfelelőleg fejleszti az acetylent, mert csak így lehetséges a légszsz teljes tisztítása; továbbá a légszsz egészen szárazra lesz teve, úgy, hogy a lángja füst, korom — és szagtalan.

Az acetylen világa a nap világához legközelebb áll, vakítófóhér, teljesen nyugodt, a szemet nem bántó, sőt a világitás mellett a legfinomabb szármányat is meg lehet különböztetni.

Az acetylen világitás nemcsak a légszsz, hanem a legolcsóbb világitószere az a mai kornak a mostani carbitár mellett egy 30 gyertyaláng erősségűvel ér fel és óránként 3 fillérbe kerül. Előrelátólag ezen órák jelentékenyen apadni fognak még.

A „Gloria” készülék egyszerű szerkezeténél fogva könnyen kezelhető.

Egy 3 lángú készülék ára 170 koronát, 30 naranaly gyertyalángúval s 8 óráig áll.

A felszerelést olcsón számítom.

Szíves megrendelést kér

kiváló tisztelettel

ALOIS WOCHNAGG
Gradwein.

Felvilágosítást ad s megrendeléseket és felvételket e téren eszközöl

1—10

WACHTA JÓZSEF
könyvkötő,
Muraszombat.

20 % engedmény! kap mindeki

GUMMI

és **hathólyag**, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők számára. Ára tucatszámot **eredeti párisi minőségben** frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—

Bouts americ. tucatszám frt 3.—, 4.— és frt 5.—

Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hólyag szivacsok, valódi párisi, tucatszám frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—

Diana-ör havi köto nőknek, legjobb a világon, drája frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvél mellett vagy a pénz előleges beküldése után 4126 40

J. REIF, Bécs, Brandstätte 3.
881-ten **alepítet** hírneves **higényai specialista** cég.

Ki e hirdetésre hivatkozik?

4—14

Dr. VARDÁ PÁL

az összes orvosi tudományok tudora,

fogorvos

LUTTENBERGEN,

külföldi utjáról hazatérkezett — rendel mint előbb,

naponta d. e. 8 órától d. u. 2 óráig.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy raktáron tartok

dusgazdag választékban **sir- és emlékköveket,**

melyeket az

F. GREIN

gráci híres cégtől szerzem be

és fentti cégnek eredeti árában adom el.

Egyuttal ajánlom magam **mindennemű szobafestési munkák elfogadására.**

Minták és költségtervezetekkel mindenkor és bárkinnek szívesen szolgálok.

Vidéki megbízásokat árfelemelés nélkül teljesítek.

Schmiederer Hans,
23—25. szobafestő.

Regede, Tabor 74.

A közelgő idényre ajánljuk nagy raktáronkat mezőgazdasági gépekben ugymint:

kézi és járgányos cséplőgépek, járgányok, (Göppel) gabonatisztítók (Trieur) gabonarosták, dobrendszerű és tárcsás szecskavágók, répavágók, darálógépek (Schrottmühlen) kükoriczamorzsolók, borsajtók és gyümölcs zúzógépekben a leghíresebb gyárakból.

Továbbá

vadászati cikkek mint:

vadászati és flobert fegyverek, revolverek dus és szép választékban, minden nagyságú töltényeket, seréket s minden e szakmába vágó szerszámokat legolcsóbb áron.

URAY TESTVÉREK, REGEDE

A „VASUDVAR”-HOZ.